

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Koulutus- ja suunnittelutilaisuus lannoitevalvonnan laitostarkastajille

Risto Retkin

Ylitarkastaja
Lannoitevalvonta

**Ajankohtaista biokaasutuotannon
lupa- ja tukiasioista - webinaari**

9.6.2023

Säädöspohja

Lannoitelaki 711/2022

- kumonnut lannoitevalmistelain 539/2022
- lannoitevalmisteita voi valmistaa tämän lain mukaisilla tyyppinimillä 31.12 2023 saakka

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1009

Komission delegoitu asetukset (EU) 2022/973

Asetus (EY) N:o 1069/2009 (Sivutuoteasetus)

- Eläinperäisiä sivutuotteita sisältävien lannoitevalmisteiden varoaika (art. 11)
- Kompostointi- ja biokaasulaitosten sekä orgaanisten lannoitevalmisteiden ja maanparannusaineiden laitoshyväksyntävaatimus (art. 24)
- Orgaanisten lannoitteiden ja maanparannusaineiden markkinoille saattamista ja käyttöä koskevat vaatimukset (art. 32)

Asetus (EU) N:o 142/2011 (Toimeenpanoasetus)

- Kompostointi- ja biokaasulaitoksia koskevat vaatimukset (liite V)
- Käsiteltyä lantaa sekä orgaanisia lannoitteita ja maanparannusaineita koskevat vaatimukset (liite XI)

Sivutuotelaki 517/2015 (muutos 1118/2022)

- Rehukäytön estävän ainesosan lisäämistä koskevat vaatimukset (18 §)
- Kansalliset poikkeukset sivutuotteiden käsittelyssä biokaasu- ja kompostointilaitoksissa (19 – 21 §)

MMM:n asetukset eläimistä saatavista sivutuotteista 783/2015 (muutos 1142/2022)

- Sallittu munankuorien peltolevitys siipikarjatiljoilla tai maatilojen yhteydessä toimivissa munapakkaamoissa (3a §)

Mitä sivutuotteita saa käyttää lannoitevalmisteissa?

LK1 sivutuotteet: riskimateriaalia

- Ei sovellu hyödynnettäväksi lannoitevalmisteen raaka-aineena

LK 2 sivutuotteet: tautiriski (esim. lihantarkastuksessa hylätyt ruhon osat, itsestään kuolleet tuotantoeläimet tai LK2 ja LK3 sivutuotteiden seos)

- Painesterilointi 133 °C, 3 bar, 20 min, palakoko 50 mm, jonka jälkeen voidaan käsitellä sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyssä kompostointi- tai biokaasulaitoksessa tai käyttää raaka-aineena orgaanisissa lannoitteissa ja maanparannusaineissa
- Poikkeukset; painesterilointia ei vaadita ennen sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyyn kompostointi- tai biokaasulaitukseen toimittamista lannan, ruuansulatuskanavan ja sen sisällön, maidon, maitoperäisen tuotteen, ternimaidon tai munien ja munatuotteiden tai vesieläinperäisen (kalat) aineksen osalta. Ei sovelleta, mikäli epäillä vakavan tartuntataudin leviämistä

LK 3 sivutuotteet: ei vakavan tartuntataudin riskiä

- Voidaan käsitellä sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyssä kompostointi- tai biokaasulaitoksessa

<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaimista-saatavat-sivutuotteet-ja-kuolleet-elaimet/elaimista-saatavat-sivutuotteet/>

Milloin käsittelylle oltava laitoshyväksyntä?

Hyväksyntää ei vaadita?

- Lanta (lk2), joka käytetään maatilalla tai luovutetaan maatilalta lantana
 - Voi olla kompostoitua tai mädätettyä
 - Ei saa olla pakattua
 - Kananmunankuoret (lk3) siipikarjatiloilta tai maatilojen munapakkaamoista, jotka levitetään maatilalla omille pelloille (MMM1142/2022, 3a §)
 - Voi olla kompostoitua tai mädätettyä
 - Ei saa luovuttaa muille tiloille
- Maitotuotteet (lk2 ja lk3), jotka voidaan levittää eläinten pitopaikassa omille pelloille
 - Voi olla mädätettyä (tai kompostoitua)
 - Ei saa luovuttaa muille tiloille

Hyväksyntä vaaditaan?

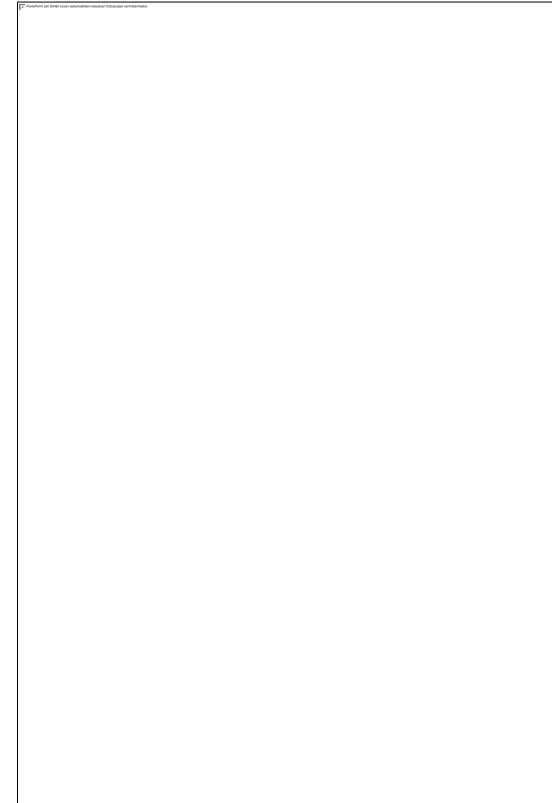
- Eläinperäisten sivutuotteiden käsittely kompostointi- ja biokaasulaitoksessa tai orgaanisten lannoitteiden ja maanparannusaineiden valmistuspaikassa/laitoksessa
 - Vaaditaan myös käsiteltäessä omalla tilalla muodostuvia sivutuotteita
 - Vaaditaan myös omaan käyttöön käsittelyltä
 - Vaaditaan aina, jos käsitelty lopputuote luovutetaan/markkinoidaan tilan ulkopuolelle

**KÄYTÖSTÄ EI SAA AIHEUTUA TAUTIRISKEJÄ
TAI YMPÄRISTÖHAITTA!**

Laitoshyväksyntä/rekisteröinti

- Ruokavirasto hyväksyy ja valvoo laitoshyväksyntää/rekisteröintiä vaativat kompostointi- ja biokaasulaitokset sekä orgaanisia lannoitteita tai maanparannusaineita valmistavat laitokset
 - Laitoshyväksyntää haetaan hakemuslomakkeella
 - Tehtävä myös lannoitelain 711/2022 mukainen ilmoitus toiminnan aloittamisesta
- Tiedostonpitovelvoite
 - Vuosi-ilmoitus tuotteista, määristä ja käyttökohteista
- Oltava omavalvonta (laatujärjestelmä)
- HACCP-menettelyt (vain ABP-laitokset)
- Valmistettaville lannoitevalmisteille laadittava tuoteselosteet

Käsittelyvaatimukset

Biokaasu- ja kompostointilaitokset

- Suljettu prosessi, jota ei voi ohittaa
- Oltava hygienisoiva käsittely; vähintään 70 °C, vähintään 60 min, palakoko enintään 12 mm
 - Voidaan validoida muille käsittelyvaatimuksille

Lantatuotteet ja frassi

- Oltava hygienisoiva käsittely; vähintään 70 °C, vähintään 60 min (markkinat EU alueella)
 - Lantatuotteiden käsittely voidaan validoida muille käsittelyvaatimuksille, frassin käsittelyä ei voi validoida

Poikkeukset (ainoastaan kansalliset markkinat)

- Ruokajäte (lk3), jalostetut elintarvikkeet (lk 3), munat/munatuotteet/munankuoret (lk 3) ja lanta/ruuansulatuskanavan sisältö (lk 2)
 - Kompostointi- tai biokaasulaitoksessa termofiilinen käsittely (55 °C), hevosenlannan kompostointi 50 °C
- Maito, maitopohjaiset tuotteet, ternimaito (lk 3)
 - Biokaasulaitoksessa termofiilinen käsittely (55 °C)
- Maitoperäiset tuotteet (lk 2) esim. antibioottimaito meijeristä
 - Ei painesterilointia, biokaasulaitoksessa hygienisoiva käsittely 70 °C, 60 min

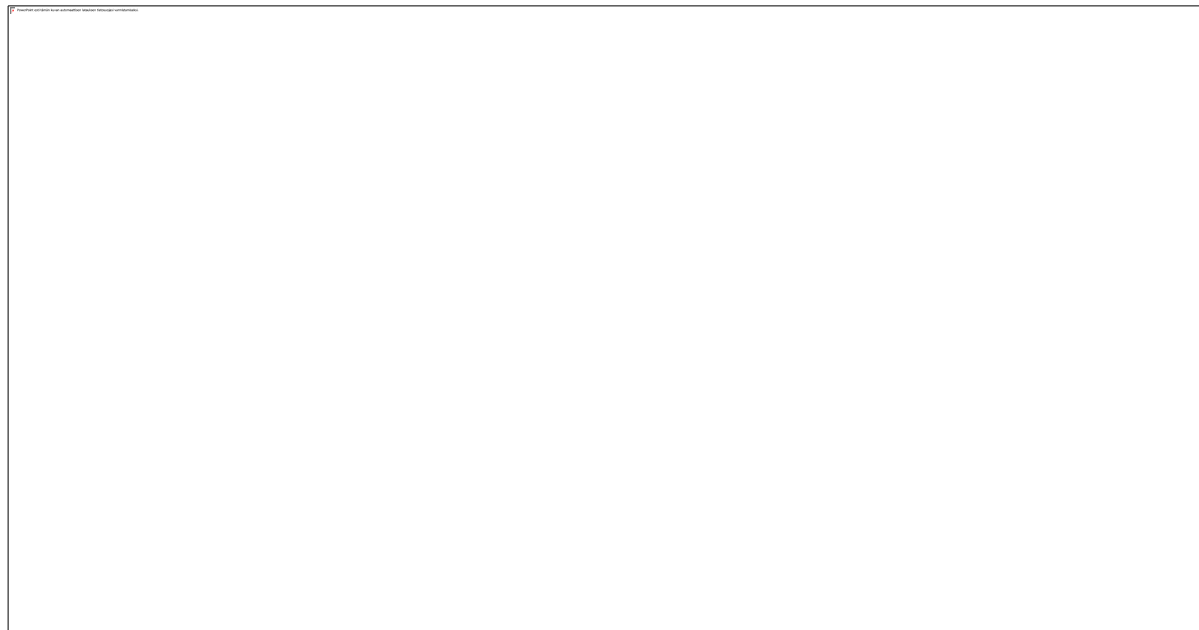
Varoaika

- Eläinperäisiä sivutuotteita sisältävillä lannoitevalmisteilla lannoitetulla pellolla varoaika 21 vrk, jonka aikana laidunkäyttö- ja rehunkorjuukielto
 - Ei koske lantapohjaisia tuotteita

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

<https://www.ruokavirasto.fi/kasvit/lannoitevalmisteet/valvonta/yhteystiedot/>

lannoitevalvonta@ruokavirasto.fi

<https://www.ruokavirasto.fi/kasvit/lannoitevalmisteet/>

<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/ajankohtaista/tilaa-utiskirjeita/>